

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 maja 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, w sprawie z powództwa (...) Spółki jawnej z siedzibą w A. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. przy udziale interwenienta ubocznego po stronie pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 9.957,35 euro, w pkt 1 zasądził od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki (...) Spółki jawnej z siedzibą w A. kwotę 7.141,79 euro wraz odsetkami w wysokości 5 % rocznie liczonymi od dnia 15 lipca 2011 roku do dnia zapłaty, w pkt 2 umorzył postępowanie w zakresie kwoty 550,94 euro, w pkt 3 oddalił powództwo w pozostałej części, w pkt 4 zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.363,20 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, w pkt 5 zasądził od powódki na rzecz interwenienta ubocznego kwotę 799,12 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, w pkt 6 zwrócił powódce ze środków Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 119 złotych tytułem nadpłaconej opłaty od pozwu, którą to kwotę nakazał wypłacić z opłaty uiszczonej przez powódkę w dniu 21 czerwca 2012 roku i zaksięgowanej pod pozycją (...) / (...) oraz zwrócił pozwanej (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. ze środków Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 732,72 złotych tytułem niewykorzystanej zaliczki na poczet dowodu z opinii biegłego sądowego i kwotę tę nakazał wypłacić z zaliczki uiszczonej przez pozwaną w dniu 12 lutego 2015 roku i zaksięgowanej pod pozycją (...) / (...) (wyrok – k. 581 – 581 odw.).

Apelację od powyższego orzeczenia złożyła pozwana - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., zaskarżając je w części:

- 1) zasądzającej od pozwanej na rzecz powódki kwotę 7.141,79 euro wraz z odsetkami w wysokości 5 % w skali roku liczonymi od dnia 15 lipca 2011 roku do dnia zapłaty;
- 2) rozstrzygającej o kosztach procesu.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżąca zarzuciła:

I. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.:

1) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

a) wyciągnięcie sprzecznych i nielogicznych wniosków i uznanie, że list przewozowy CMR z dnia 6 lipca 2011 roku zawiera adnotację odbiorcy tj. (...) o szkodach, podczas gdy adnotacja została uczyniona po 3 dniach od dostawy przez powoda, pod nieobecność kierowcy, w konsekwencji powód nie udowodnił, iż do powstania szkody doszło w trakcie przewozu;

b) wyciągnięcie sprzecznych i nielogicznych wniosków z zeznań powoda przesłuchanego w charakterze strony i uznanie, że towar uszkodzono w trakcie przewozu oraz że uszkodzenia były przyczyną odmowy przyjęcia towaru, podczas gdy powód przesłuchany w charakterze strony wyraźnie wskazał, że przyczyną odmowy przyjęcia towaru było wyłącznie nieprawidłowe zapakowanie towaru, w konsekwencji powód nie udowodnił, iż do powstania szkody doszło w trakcie przewozu;

c) danie wiary zeznaniom J. S., w części w której wskazał, że towar przed rozładunkiem nie miał uszkodzeń, podczas gdy J. S. przepakowując towar nie badał jego stanu, zaś wcześniejszy pojazd wymuszający zdecydowanie nader ostrożną i mniej dynamiczną jazdę oraz bardzo krótki odcinek trasy nie pozwalały rozsądnie ocenić czy jakiegokolwiek szkody na tym etapie powstały, w konsekwencji sąd błędnie uznał, że towar był prawidłowo opakowany, a do jego uszkodzenia doszło z powodu przeładunku;

d) pominięcie zeznań świadka G. U. i uznanie, że powód prawidłowo opakował towar, podczas gdy G. U. wyraźnie wskazał, że wanny były towarem wyższej staranności, przez co obowiązkiem powoda było wyraźne wskazanie pozwanej

wymogów co do opakowania, w konsekwencji sąd błędnie przyjął, iż powód nie ponosi kosztów i szkód będących skutkiem nieprzekazania tychże informacji;

e) odmowę wiary zeznaniom P. W., w części w której wyraźnie wskazał, że zgłaszał wątpliwości co do sposobu zabezpieczenia towaru, podczas gdy P. W. był bezpośrednim świadkiem załadunku i jako jedyny miał wiedzę w tym zakresie, w konsekwencji sąd błędnie uznał, że towar był prawidłowo opakowany, a do jego uszkodzenia doszło z powodu przeładunku;

f) wyciągnięcie sprzecznych i nielogicznych wniosków z zeznań powoda przesłuchanego w charakterze strony i uznanie, że sprzedaż wanien nie była możliwa, podczas gdy powód przesłuchany w charakterze strony wyraźnie wskazał, że identyczny towar został sprzedany oraz że decyzja o produkcji wanien została podjęta zanim towar poddano oględzinom, w konsekwencji towar w nieuszkodzonej części nie został sprzedany (...). z wyłącznej winy powoda oraz nie podjęto próby naprawy towaru i odsprzedaży na rzecz (...). z wyłącznej winy powoda;

g) błędne ustalenie wartości towaru i uznanie, że łączna wartość wszystkich wanien wynosiła 13.130 euro, podczas gdy faktura, która była również podstawą sporządzenia i ustaleń opinii biegłego, była wartością brutto, zaś przy ustaleniu wartości towaru należało przyjąć wartość netto, w konsekwencji pozwana została bezpodstawnie obciążona podatkiem, który w rzeczywistości nie był należny, z uwagi, na to, że sprzedaż wanien nie doszła do skutku;

2) **art. 232 k.p.c. poprzez:**

a) uznanie, że przyczyną zerwania współpracy przez (...). z powodem była szkoda w transporcie, podczas gdy powód nie przedstawił na tę okoliczność jakichkolwiek dowodów i wszystkie jego twierdzenia w tym zakresie są gołosłowne, w konsekwencji stan faktyczny nie został prawidłowo ustalony,

b) poprzez uznanie, że przyczyną odmowy przyjęcia towaru były uszkodzenia w transporcie, podczas gdy brak jakichkolwiek dowodów w tym zakresie, zaś jak sam powód wskazał, przyczyną odmowy towaru było wyłącznie nieprawidłowe zapakowanie wanien, w konsekwencji błędnie uznano, iż do szkód doszło podczas transportu z Ł. w P. do G. w S..

II. **naruszenie prawa materialnego, tj.:**

1) art. 6 ust. 1 lit. f) konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) i Protokołu podpisania, sporządzonych w Genewie dnia 19 maja 1956 roku (Dz. U. 1962 nr 49 poz. 238; dalej także: „Konwencja CMR”) w związku z art. 7 ust. 1 lit. a) Konwencji CMR poprzez pominięcie przepisu i uznanie, że powód nie miał obowiązku zawarcia danych dotyczących sposobu opakowania wanien w liście przewozowym, podczas gdy wanny były towarem wyższej staranności i niewątpliwie wymagały wskazania sposobu opakowania, w konsekwencji pozwana została bezpodstawnie obciążona wszelkimi kosztami i szkodami, które winien ponieść nadawca z uwagi na niedostateczność danych dotyczących sposobu opakowania;

2) art. 17 ust. 4 lit. b) Konwencji CMR z związku z art. 18 ust. 2 Konwencji CMR, poprzez błędne uznanie, że przewoźnik nie jest zwolniony z odpowiedzialności za szkodę i ciężar dowodu w tym zakresie ciąży na pozwanej, podczas gdy domniemywa się, że przewoźnik jest zwolniony od swej odpowiedzialności jeżeli uszkodzenie towaru powstało ze szczególnego niebezpieczeństwa wynikającego z wadliwego opakowania, ponieważ towary, ze względu na swe naturalne właściwości, w razie braku lub wadliwego opakowania, narażone były na uszkodzenia, zaś powód nie przeprowadził dowodu potwierdzającego okoliczność, że przyczyną szkody była inna przyczyna niż wadliwe opakowanie bądź brak opakowania wanien, w konsekwencji pozwana została bezpodstawnie uznana jako odpowiedzialna za szkodę;

3) art. 17 ust. 2 Konwencji CMR poprzez błędne przyjęcie, że przewoźnik nie jest zwolniony z odpowiedzialności za szkodę, podczas gdy przewoźnik jest zwolniony z odpowiedzialności, jeżeli uszkodzenie spowodowane zostało winą

osoby uprawnionej bądź okolicznościami, których przewoźnik nie mógł uniknąć i których następstwom nie mógł zapobiec, w konsekwencji pozwana została bezpodstawnie uznana jako odpowiedzialna za szkodę;

z daleko idącej ostrożności procesowej, w przypadku stwierdzenia przez Sąd, iż nie doszło do powyżej wskazanych naruszeń, skarżąca dodatkowo zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj.:

4) art. 3 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 5 lipca 2001 roku o cenach, poprzez uznanie, iż cena wanien jest ceną netto przez co nie uwzględnia podatków, w tym podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, podczas gdy wskazana cena jest ceną brutto, która uwzględnia podatek, w konsekwencji pozwana została bezpodstawnie obciążona podatkiem, który w rzeczywistości nie był należny, z uwagi, iż sprzedaż wanien nie doszła do skutku;

5) art. 362 k.c. poprzez pominięcie przepisu i brak zmniejszenia obowiązku naprawienia szkody, podczas gdy stosownie do okoliczności, a zwłaszcza stopnia winy powoda, powód przyczynił się niewątpliwie do powstania, a następnie zwiększenia rozmiaru szkody, w konsekwencji obowiązek naprawienia szkody został bezpodstawnie w całości przeniesiony na pozwaną.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez:

1) oddalenie powództwa także co do kwoty 7.141,79 euro wraz z odsetkami w wysokości 5% w skali roku liczonymi od dnia 15 lipca 2011 roku do dnia zapłaty;

2) zasądzenie od powoda na rzecz Pozwanej kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych,

ewentualnie, na wypadek uznania przez Sąd, że nie zachodzi podstawa do zmiany zaskarżonego wyroku wniosła o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego, oraz zasądzenie kosztów od powoda według norm przepisanych (apelacja – k. 611 – 620, tom IV).

W odpowiedzi na apelację strony pozwanej powódka wniosła o oddalenie apelacji w całości jako bezzasadnej oraz zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych (odpowieź na apelację – k. 630 – 635, tom IV).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

W pierwszej kolejności rozważeniu podlegają zarzuty prawa procesowego, ponieważ ocena zasadności naruszenia prawa materialnego może być dokonana dopiero po stwierdzeniu, że ustalenia stanowiące podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku zostały dokonane zgodnie z przepisami prawa procesowego (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2004, sygn. akt II CK 409/03, opubl. Legalis).

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez wyciągnięcie sprzecznych i nielogicznych wniosków i uznanie, że list przewozowy CMR z dnia 6 lipca 2011 roku zawiera adnotację odbiorcy tj. (...) o szkodach, z zeznań powoda przesłuchanego w charakterze strony i uznanie, że towar uszkodzono w trakcie przewozu oraz że uszkodzenia były przyczyną odmowy przyjęcia towaru, danie wiary zeznaniom J. S., w części w której wskazał, że towar przed rozładunkiem nie miał uszkodzeń, pominięcie zeznań świadka G. U. i uznanie, że powód prawidłowo opakował towar, odmowę wiary zeznaniom P. W., w części w której wyraźnie wskazał, że zgłaszał wątpliwości co do sposobu zabezpieczenia towaru oraz wyciągnięcie sprzecznych i nielogicznych wniosków z zeznań powoda przesłuchanego w charakterze strony i uznanie, że sprzedaż wanien nie była możliwa i błędne ustalenie wartości towaru i uznanie, że łączna wartość wszystkich wanien wynosiła 13.130 euro.

Zgodnie z treścią art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Przywołany przepis stanowi wyraz obowiązującej w procedurze cywilnej zasady swobodnej oceny dowodów. Ocena wiarygodności i mocy dowodowej poszczególnych środków dowodowych stanowi podstawowe zadanie sądu orzekającego, przy czym powinna być ona dokonana w sposób konkretny, w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał dowodowy. Swobodna ocena dowodów nie może być dowolna. Sąd ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków poprawnych logicznie. Zastrzeżona dla sądu swobodna ocena dowodów nie opiera się na ilościowym porównaniu przedstawionych spostrzeżeń oraz wniosków, lecz na odpowiadającemu zasadom logiki powiązaniu ujawnionych w postępowaniu dowodowym okoliczności w całość zgodną z doświadczeniem życiowym (wyrok SN z 20 marca 1980 roku, II URN 175/79, OSNC 1980, Nr 10, poz. 200). Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 k.p.c., choćby dowiedzione zostało, że z tego samego materiału dałoby się wysnuć również logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski odmienne (wyrok SN z 27 września 2002 roku, IV CKN 1316/00, Legalis). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok SN z 27 września 2002 roku, II CKN 817/00, Legalis; wyrok SN z 16 grudnia 2005 roku, III CK 314/05, OwSG 2006, Nr 10, poz. 110).

W niniejszej sprawie zasady z art. 233 § 1 k.p.c. nie zostały naruszone, gdyż ocena zgromadzonego materiału dowodowego i poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne zostały dokonane przez Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy i brak jest podstaw do podzielenia stanowiska apelującego co do ich nieprawidłowości. Sąd Rejonowy przeanalizował dowody i ocenił ich wiarygodność według własnego przekonania opartego o wszechstronną analizę zebranego materiału, zasady logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Wnioski wyprowadzone z analizy dowodów nie budzą zastrzeżeń Sądu Odwoławczego.

Z niekwestionowanych i niewadliwych ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że 7 lipca 2011 roku strony zawarły umowę przewozu, na mocy której powódka zleciła pozwanej przewóz z Ł. w P. do G. w S., do siedziby firmy (...) towaru w postaci 20 wanien na wióry S. o wartości 5.520 euro (22.125,26 złotych) i wadze 1750 kg oraz 20 wanien olejowych o wartości 7.610 euro (30.502,41 złotych) i wadze 550 kg załadowanych na 11 palet. Pozwana zleciła przewóz towaru podwykonawcy G. K. prowadzącemu działalność pod nazwą (...). W zleceniu odnotowano, że przedmiotem przewozu są szafki ubraniowe. Towar o wadze 3.900 kg został przyjęty do przewozu, załadowany na samochód na 11 paletach przez pracowników magazynu powódki. Towar został załadowany w taki sam sposób, jak w przypadku wcześniejszych transportów wanien do firmy (...). tj. metalowe elementy zostały owinięte folią stretch, przełożone listwami drewnianymi, zabezpieczone kartonowymi kątownikami i przypięte paskami. Wanny zostały wykonane przez powódkę na indywidualne zamówienie (...) z siedzibą w S. według projektów przedstawionych przez zamawiającego. Powódka wystawiła firmie (...) z siedzibą w S. fakturę za będące przedmiotem sprzedaży wanny na kwotę 14.580 euro. Po odprawie celnej pracownicy przewoźnika zgłosili G. K. awarię samochodu, który podjął decyzję o podstawieniu samochodu zastępczego. P. W. z J. S. przeładowali w P. towar na samochód o nr rej. (...). Długość skrzyni ładunkowej samochodu o nr rej. (...), którym pierwotnie towar miał być przewożony wynosiła 7,70 m, zaś długość skrzyni ładunkowej samochodu zastępczego wynosiła 7,20 m. W samochodzie, na który towar został przeładowany było mniej miejsc paletowych niż w samochodzie, którym towar pierwotnie miał być przewożony. W momencie przeładowywania towaru J. S. informował, że wanny nie zmieszczą się na jego pojazd. Otrzymał polecenie rozpaletowania towaru i ułożenia części wanien luzem na wierzchu. Powódka nie została poinformowana o tym, że towar jest przeładowywany na inny pojazd. Towar został dowieziony na miejsce przeznaczenia do firmy (...) z siedzibą w S. w dniu 12 lipca 2011 roku. (...) odmówiła przyjęcia przesyłki z uwagi na uszkodzenia towaru.

Zatem Sąd I instancji, wbrew twierdzeniom pozwanej, prawidłowo przyjął, że (...) odmówiła przyjęcia przesyłki z uwagi na uszkodzenia towaru, zaś w liście przewozowym (k. 31) odnotowano, że towar jest uszkodzony, nie jest zapakowany firmowo, blacha elementów jest pognięta i porysowana, taśmy spinające są powyrywane, brakuje 3 palet do towaru, towar jest zbyt wysoko spiętrzony. Tę okoliczność Sąd Rejonowy ustalił na podstawie listu przewozowego, raportu, dokumentacji fotograficznej, a także zeznań świadków: G. U. i J. S. oraz przesłuchania powódki w charakterze strony. Z zeznań powódki złożonych w niniejszej sprawie wynika, iż do faktu wystąpienia szkody w przesyłce, doszło w trakcie transportu wykonywanego przez pozwaną. Na rozprawie w dniu 26 marca 2013 roku (protokół rozprawy – k. 178 odw.) powódka podniosła, że „Klient nie przyjął towaru, bowiem przy jego odbiorze zauważył, że wanny są uszkodzone i towar został odesłany z powrotem do P., w naszej firmie został rozładowany”. Zeznania te zostały następnie potwierdzone przez współnika powodowej spółki, który na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2016 roku wskazał, iż „Szkoda powstała na skutek przepakowania wanien przez przewoźnika” (protokół rozprawy – k. 577 – 578, tom III). Pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty potwierdziła, że „odbiorca firma (...) z siedzibą w G. z uwagi na uszkodzenia części ładunku nie przyjęła całości przesyłki”. Tym bardziej, że treść listu przewozowego i zawarte w nim adnotacje nie były w niniejszej sprawie kwestionowane przez stronę pozwaną. Przeciwnie strona pozwana w pismach procesowych nie negowała ustaleń w nim zawartych, a zatem zarzuty co do treści listu przewozowego należało uznać za chybione.

Pozwana podważa również ustalenia w zakresie szkody powstałej w trakcie transportu przez nią wykonywanego na podstawie, wyrwanego z kontekstu, fragmentu zeznań powódki złożonych na jednej z rozpraw. Wskazać należy, że Sąd I instancji słusznie przyjął, że towar został prawidłowo zapakowany i przygotowany do przewozu przez powódkę, zaś w tym zakresie pozwana nie złożyła żadnych kontrdowodów. Pozwana zobligowana treścią art. 6 k.c. nie uwiarygodniła żadnym dowodem, że przewożony towar był nienależycie opakowany i załadowany przez powódkę.

Następnie, co ustalono bezspornie, towar został nieprawidłowo przepakowany bez zgody i wiedzy powódki, co doprowadziło do powstania szkody w trakcie transportu. Przewoźnik ponosi zatem odpowiedzialność za wadliwe załadowanie i zabezpieczenie towaru. Nie budziło bowiem wątpliwości, co potwierdził w ustaleniach Sąd Rejonowy, że szkoda powstała w czasie między przyjęciem towaru, a jego wydaniem, a pozwany nie udowodnił przesłanki zwalniającej go z odpowiedzialności na podstawie przepisów Konwencji CMR. Pozwany nie wykazał bowiem, że szkoda wynikała z okoliczności, za które nie ponosi on odpowiedzialności.

W konsekwencji za nietrafny uznać należy zarzut pozwanej, zgodnie z którym powódka nie wskazała pozwanej wymogów co do opakowania przewożonej przesyłki. Przypomnieć należy, że to powódka prawidłowo opakowała i przygotowała do przewozu przesyłkę, którą następnie pozwana, bez żadnego porozumienia z powódką, nienależycie przeładowała na inny samochód. Tym bardziej, że jak wskazał na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2016 roku (k. 576, tom III) współnik spółki powodowej - L. O. (2), że „Wanny zostały najpierw zapakowane przez naszych pracowników w sposób prawidłowy. Te wanny były zapakowane tak, jak wszystkie wcześniejsze transporty. Wcześniej nigdy nie było reklamacji, nigdy nie dochodziło do uszkodzenia wanien przez nas zapakowanych.”

Niezasadny jest również zarzut pozwanej dotyczący ustaleń dokonanych przez Sąd I instancji w zakresie ewentualnej możliwości sprzedaży przedmiotowych wanien. Powódka na rozprawie w dniu 26 marca 2013 roku (k. 178 odw.), co potwierdzone zostało na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2016 roku zeznała, że do wyprodukowania powtórnie zamówionego towaru potrzebny był czas około 2 tygodni, dlatego po otrzymaniu informacji o nieodebraniu towaru została podjęta decyzja o uruchomieniu powtórnej produkcji, tak aby jak najpilniej dostarczyć umówiony towar (...) kontrahentowi. Zauważyć należy, że powódka nie miała możliwości sprzedaży wanien będących przedmiotem przewozu, zamówionych przez (...) kontrahenta, ponieważ wanny te zostały wykonane na indywidualne zamówienie (...), zgodnie z przygotowanym projektem. Wanny te mogły być wykorzystane jedynie przez tego odbiorcę, ponieważ powódka zobowiązała się dodatkowo, że wanny te nie zostaną sprzedane innemu odbiorcy.

O braku możliwości przerobienia przedmiotowych wanien świadczy również fakt, że był to towar mocno wyspecjalizowany. Jak słusznie ustalił Sąd I instancji, wanny będące przedmiotem zamówienia zostały skonstruowane na potrzeby konkretnych maszyn, a w konsekwencji nie można ich uznać za typowe, nie miały one uniwersalnego

charakteru, a ich przydatność była w znaczący sposób ograniczona. Powyższe doprowadziło do niemożności wprowadzenia wanien do obrotu przez powódkę.

Dodatkowo wskazać należy, że pozwana niekonsekwentnie odnosi się w apelacji do kwestii ponownej produkcji wanien oraz ich sprzedaży przez powódkę. W ramach zarzutów dotyczących naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. pozwana wskazuje, że nastąpiła ich ponowna sprzedaż, aby następnie w ramach powyższego zarzutu stwierdzić, że sprzedaż nie nastąpiła. Zgodnie z przytoczonymi wcześniej zeznaniami powódki, nowe wanny zostały sprzedane przez stronę powodową na skutek uszkodzenia poprzednio wyprodukowanych wanien, a więc bezzasadne jest twierdzenie pozwanej, że została ona obciążona bezpodstawnie nienależnym podatkiem z uwagi na to, że sprzedaż wanien nie doszła do skutku.

Powódka wskazała, że po powrocie przesyłki do P. nie mogła zostać rozpakowana i sprawdzona z uwagi na dokonane z pozwaną ustalenia, zgodnie z którymi towar miał oczekiwać na rzeczoznawcę w takim stanie, w jakim powrócił. Powódka wskazała również, że zaniedbania pozwanego w zakresie tego przewozu doprowadziły do zerwania kontraktu przez (...) firmę, dlatego ewentualne nieuszkodzone wanny z przedmiotowego przewozu, które mogłyby być wysłane do S. w kolejnym comiesięcznym transporcie, musiały zostać zutyliczowane.

Zeznania powódki w tym zakresie zostały uznane przez Sąd za wiarygodne i spójne z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym, w tym z zeznaniami świadków oraz przedstawionymi dokumentami.

Za bezpodstawny należy również uznać zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 362 k.c. poprzez pominięcie przepisu i brak zmniejszenia obowiązku naprawienia szkody, podczas gdy stosownie do okoliczności, a zwłaszcza stopnia winy powoda, powód przyczynił się niewątpliwie do powstania, a następnie zwiększenia rozmiaru szkody, w konsekwencji obowiązek naprawienia szkody został bezpodstawnie w całości przeniesiony na pozwaną.

Z całą należy podkreślić, iż żaden dowód w sprawie nie wskazuje aby powód w jakimkolwiek stopniu przyczynił się do powstania szkody. Zgodnie z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji powód przygotował towar do przewozu, co nie spotkało się z zastrzeżeniami ze strony pozwanej. Zapakowanie towaru było starannie przygotowane, gdyż nie był to pierwszy transport tego typu towaru dla strony (...). Jak wskazano powyżej z wyjaśnień strony powodowej wynika, że nigdy wcześniej nie było reklamacji i nigdy nie dochodziło do uszkodzenia wanien przez powódkę pakowanych. Przeciwnie, Sąd I instancji ustalił, że to pozwanej można przypisać rażące niedbalstwo w zakresie zapakowania i załadowania towaru, które nastąpiło po awarii samochodu. Wynika, to także z zeznań świadka J. S., który sygnalizował, że samochód zastępczy jest krótszy niż samochód, w który zostały zapakowane wanny przez powódkę.

Zgodnie z art. 17 ust.1 Konwencji CMR przewoźnik odpowiada za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru lub za jego uszkodzenie, które nastąpi w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem. Przytoczony przepis wprowadza więc zasadę odpowiedzialności przewoźnika za utratę czy uszkodzenie towaru w czasie od przyjęcia towaru do jego wydania. Odpowiedzialność ta jest surową odpowiedzialnością opartą na zasadzie winy domniemanej. Przewoźnik, chcąc się od niej uwolnić musi wykazać, że zachodziła jedna z przesłanek ekskulpacyjnych, określonych w art. 17 ust.2 i 4 Konwencji. Pozwany w toku niniejszego procesu nie wskazał konkretnie, na którą z nich się powołuje. Biorąc pod uwagę jego twierdzenia, słusznie Sąd Rejonowy uznał, że w grę może wchodzić art. 17 ust.4 pkt b) i c), tj. gdy uszkodzenie towaru powstało na skutek braku lub wadliwego opakowania, gdy towary ze względu na swe naturalne właściwości narażone są na uszkodzenie w razie braku czy wadliwego opakowania oraz na skutek ładowania, rozmieszczenia towaru przez nadawcę lub odbiorcę. Przy czym, zgodnie z art. 18 ust. 2 Konwencji jeżeli przewoźnik ustali, że ze względu na okoliczności faktyczne, zaginięcie lub uszkodzenie mogło wynikać z jednej lub kilku przyczyn wymienionych w art. 17 ust.4 istnieje domniemanie, że ono z nich wynika, zaś osoba uprawniona musi wówczas przeprowadzić ewentualny dowód na okoliczności przeciwne.

W ramach niniejszej sprawy przytoczona regulacja oznacza, że na pozwanym ciążył ciężar udowodnienia, że uszkodzenie towaru mogło wynikać z jednej z przyczyn wymienionych w art. 17 ust.4, a więc na przykład, że mogło wynikać z wadliwego opakowania czy wadliwego załadowania czy rozmieszczenia towaru.

W związku z tym, powódka była zobligowana do wykazania, że towar uległ uszkodzeniu w czasie między przyjęciem towaru, a jego wydaniem przez przewoźnika, który odpowiada za wszelkie okoliczności, które stanowiły przyczynę uszkodzenia. Powódka, korzystając z inicjatywy dowodowej, zadośćuczyniła tym wymaganiom. Zebrany w sprawie materiał dowodowy potwierdza bowiem, że towar przed przyjęciem przez przewoźnika była należycie, prawidłowo opakowany i nie był uszkodzony, a po jego wydaniu stwierdzono uszkodzenie.

Reżim odpowiedzialności przewoźnika w trybie określonym w Konwencji CMR nakłada na niego ciężar udowodnienia okoliczności egzoneracyjnych, zgodnie z art 17 ust. 2 i 4 Konwencji CMR. Powyższe potwierdza *expressis verbis* treść art. 18 ust. 1 Konwencji CMR, zgodnie z którym dowód, że zaginięcie, uszkodzenie lub opóźnienie spowodowane zostało jedną z przyczyn przewidzianych w art. 17 ust. 2, ciąży na przewoźniku. Tak samo należy odczytywać treść art. 18 ust. 2 Konwencji CMR, odnoszący się do przyczyn uszkodzenia przesyłki opisanych w art. 17 ust. 4 Konwencji CMR. Powyższe prowadzi do wniosku, że twierdzenia pozwanej o istnieniu domniemania prawnego wystąpienia okoliczności egzoneracyjnych opisanych powyżej są całkowicie chybione.

Trafnie Sąd I instancji podniósł, iż w zakresie istnienia domniemania prawnego, opartego o treść art. 9 ust. 2 Konwencji CMR, zgodnie z którym w braku uzasadnionych zastrzeżeń przewoźnika, wpisanych do listu przewozowego, istnieje domniemanie, że towar i jego opakowanie były w dobrym stanie w chwili przyjęcia przez przewoźnika i że ilość sztuk, jak również ich cechy i numery były zgodne z oświadczeniami w liście przewozowym. Zatem Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że powyższe domniemanie nie zostało przez pozwaną obalone.

Nie ma wreszcie racji skarżąca gdy czyni Sądowi Rejonowemu zarzut naruszenia prawa materialnego art. 3 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 5 lipca 2001 roku o cenach, poprzez uznanie, iż cena wianien jest ceną netto przez co nie uwzględnia podatków, w tym podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, podczas gdy wskazana cena jest ceną brutto, która uwzględnia podatek, w konsekwencji pozwana została bezpodstawnie obciążona podatkiem, który w rzeczywistości nie był należny, z uwagi, iż sprzedaż wianien nie doszła do skutku.

Pozwana w toku niniejszej sprawy nie kwestionowała wartości wianien, nie podnosiła również żadnych zastrzeżeń w stosunku do treści wystawionej faktury, dlatego powyższy zarzut uznać należy za bezpodstawny, a twierdzenie o zawyżeniu wartości wianien o należny podatek VAT i akcyzowy należy ocenić jako nie zasługujące na akceptację. Wartość wianien i wysokość utraty ich wartość ustalał też biegły sądowy, do którego opinii w tym zakresie pozwana nie zgłaszała wcześniej zastrzeżeń. Co więcej również faktura eksportowa (k. 28) jaką wystawił powód z tytułu sprzedaży spornych towarów nie zawiera wyszczególnionego podatku VAT.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł nadto żadnych uchybień kwestionowanego wyroku, które winny być uwzględnione w toku kontroli instancyjnej z urzędu. W tym stanie rzeczy, wobec bezzasadności wskazanych zarzutów sformułowanych przez apelującego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd II instancji orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. zasądając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.400,00 złotych, która stanowi wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym. Wynagrodzenie to zostało ustalone na podstawie § 2 ust. 5 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 z późn. zm.) z uwagi na datę wniesienia apelacji po 1 stycznia 2016 roku, a przed 27 października 2016 roku.

Beata Matysik Mariola Szczepańska Bartosz Kaźmierak